

ע"פ 826/19 - אמין יונג נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 826/19

לפני:
כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ע' ברון

המערער: אמין יונג

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע ב-ת"פ 11201-08-17 (השופטת ד' כהן) מתאריך 23.12.2018

תאריך הישיבה: י"ד בחשון התש"ף (12.11.2019)

בשם המערער: עו"ד פאולה ברוש

בשם המשיבה: עו"ד סיגל בלום

בשם שירות המבחן: גב' ברכה וייס

פסק-דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע ב-ת"פ 11201-08-17 (כב' השופטת ד' כהן) מתאריך 23.12.2018, בגדרו נגזרו על המערער 30 חודשי מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו), 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום השחרור, כאשר התנאי הוא שהמערער לא יעבור עבירת שוד, עבירת אלימות מסוג פשע, או עבירת רכוש מסוג פשע ופיצוי למתלונן בסך של 20,000 ש"ח.

להלן נביא נתונים עיקריים הצריכים לעניין.

עמוד 1

רקע עובדתי

2. המערער הודה, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן שהוגש נגדו, והורשע בתאריך 03.01.2018, על-פי הודאתו, בביצוע עבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

בין הצדדים לא גובשה הסכמה לעניין העונש, ונקבע כי הם יטענו לעונש לאחר שיוגש תסקיר שירות מבחן בעניינו של המערער.

3. בתסקיר האחרון שהוגש בעניינבתאריך 20.03.2018 לבית המשפט המחוזי הנכבד, הומלץ כי יוטל על המערער עונש מאסר שיבוצע בדרך של עבודות שירות, לצד צו מבחן, עונש מאסר על תנאי ופיצויים למתלונן.

4. בית המשפט לא קיבל את המלצת שירות המבחן, והשית על המערער את העונשים הנזכרים בפסקה 1 שלעיל.

מכאן הערעור על חומרת גזר הדין.

הטענות בערעור

5. המערער טוען כי סוגיות מהותיות ורלבנטיות לקביעת העונש לא זכו למשקל הראוי בגזר דינו של בית משפט קמא הנכבד, שהטיל עליו לשיטתו עונש חמור מדי.

יתר על כן, המערער גורס כי הפסיקה שעליה נסמך בית המשפט קמא איננה משקפת לדעתו את מדיניות הענישה הנוהגת, שכן רוב פסקי הדין שאוזכרו בפסק הדין, נשוא הערעור שונים בנסיבותיהם מעניינו של המערער. המערער מוסיף וסוקר שורת פסקי דין, בהם, לטענתו, בתי המשפט קבעו מתחמי עונש נמוכים יותר מזה שנקבע עבורו.

בנוסף, לטענת המערער, הליך הצדק המאחה שהוא קיים אמור היה לקבל משנה חשיבות בנסיבות, נוכח העובדה שהוא והמתלונן משתייכים לקהילת העבריים מדימונה, שהיא קהילה קטנה ומלוכדת, ומשכך – פיצוי המתלונן והידברות אינטימית בין הצדדים יכולה למנוע סכסוך רחב יותר בתוך קהילתם. המערער מציין בהקשר זה כי בתי המשפט מקלים, לעתים, בעונש נוכח קיום הליך צדק מאחה בין הצדדים.

6. סיכומם של דברים, המערער טוען כי שליחתו למאסר בפועל לתקופה משמעותית תפגע ביכולתו להשתקם, וכי יש בנסיבות שיקולי שיקום המצדיקים חריגה ממתחם הענישה.

טיעוני המשיבה

עמוד 2

7. המשיבה, מצידה, מסרה בדיון שהתקיים בפנינו בתאריך 12.11.2019 כי היא מותירה לשיקול דעת בית המשפט את האפשרות להקל בעונשו של המערער.

תסקירי שירות המבחן

8. לקראת הדיון בערעור, הוגשו תסקירים משלימים מטעם שירות המבחן. עיקרי הדברים שנכתבו בתסקיר שהוגש בתאריך 30.05.2019 היו כי המערער נרתם להליך השיקומי ומעוניין להשתלב בהליך טיפולי במרכז יום, וכי הוא משתף פעולה ומביע מוטיבציה להשלמת הליכי הטיפול. משכך, שירות המבחן המליץ על דחיית הדיון בעניינו של המערער (שהיה קבוע למועד מוקדם יותר), כדי להמשיך את ההליך הטיפולי, ואנו נענינו לבקשה זו.

9. בתסקיר שהוגש בתאריך 07.11.2019 נמסר, בתמצית, כי נוכח קשיי התמכרות של המערער לסמים, חוסר שיתוף הפעולה שלו, קשייו הכלכליים ורצונו לסיים את ההליך השיפוטי בעניינו – אין המלצה לעת הזו על ענישה שיקומית.

דיון והכרעה

10. לאחר עיון בגזר הדין של בית המשפט המחוזי הנכבד, בהודעת הערעור, בתסקירי שירות המבחן, ובעקבות שמיעת טיעוני באי כח הצדדים –סברנו כי בנסיבות המקרה שבפנינו, ומבלי להקל ראש באשר לחומרת העבירה בה הורשע המערער – יש כאן טעמים מיוחדים המצדיקים הקלה מסוימת בעונשו של המערער, תוך חריגה מהרף התחתון של מתחם הענישה שקבע בית המשפט המחוזי הנכבד.

נפרט להלן את הנימוקים שהובילו אותנו למסקנה זו.

11. סעיף 40ד(א) לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש משיקולי שיקום, אם: "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בגדר כך, הפסיקה קבעה כי ניתן להתחשב, בין היתר, בשיקולים הבאים: המוטיבציה שהביע האדם המורשע להשתקם; הליכי גמילה מהתמכרות; הצלחה בהשתלבות בהליכים טיפוליים; שינוי בהתנהגות ובדרך החשיבה של האדם שהורשע; הבעת חרטה כנה והפגנת אמפתיה כלפי נפגע העבירה (ראו: ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל(18.04.2018); ע"פ 3613/17 זיבלד נ' מדינת ישראל(17.01.2019)).

הסעיף הנ"ל מבטא את עמדת המחוקק, לפיה ייתכנו מקרים בהם יש להעדיף את שיקולי השיקום על פני עיקרון ההלימה, שהוא העיקרון המנחה בענישה (ראו: ע"פ 9147/17 אבו עביד נ' מדינת ישראל(20.09.2018)).

12. בענייננו, התסקיר האחרון שהוגש בעניינו של המערער הראה אמנם על נסיגה כלשהי מההליך השיקומי שהוא נמצא בו, אך לא ניתן להתעלם מהתמונה החיובית הכוללת המצטיירת מתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו, אשר מעידה על הירתמות המערער לתהליך השיקומי ועל סיכויי העתידיים להשתקם ולחזור למוטב. בנוסף, יש

להתחשב גם בכך שהמערער הביע חרטה כנה על מעשיו, ואף ביצע הליך של צדק מאחה, בגדרו הוא פיצה את המתלון בסכום כספי והביע בפניו את התנצלותו. לכך יש להוסיף כי המלצת שירות המבחן בהליך שהתקיים בפני בית המשפט המחוזי הנכבד בעניינו של המערער הייתה לעונש שיבוצע בדרך של עבודות שירות, בנוסף למאסר מותנה, צו מבחן ותשלום פיצויים למתלון (כך בתסקיר שהוגש לבית משפט קמא מתאריך 20.03.2018). על אף זאת, ובדין - בית המשפט המחוזי הנכבד החליט להטיל על המערער עונש של מאסר בפועל, בנימוק כי: "הטלת מאסר בעבודות שירות... לא תביא לביטוי הולם, את האיזון הראוי בין מכלול השיקולים הרלוונטיים..." (פיסקה 8 לגזר הדין מתאריך 23.12.2018).

13. לצד האמור, גם נסיבותיו האישיות של המערער - וביניהן: גילו הצעיר, היעדר עבר פלילי, הודאתו בהזדמנות הראשונה והימצאותו בתנאים מגבילים לאורך תקופה משמעותית - יש להביא בחשבון.

14. באשר לטענת המערער הנוגעת למדיניות הענישה הראויה - משקבענו כי יש מקום להפחית בעונשו, הרי שמתיתר הצורך לדון בטענה זו. עם זאת, נציין כי לא נראה שמדובר במקרה ברור שלסטייה ממדיניות הענישה הראויה.

סוף דבר

15. נוכח האמור לעיל - הננו סבורים כי בעניינו יש מקום לסטות ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, לפי סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, ולהקל במעט את עונשו של המערער.

16. לפיכך אנו מורים על קבלה חלקית של הערעור, במובן שעונש המאסר בפועל שהושת על המערער (30 חודשי מאסר בפועל) יופחת ב-9 חודשים, ויעמוד על 21 חודשי מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו). יתר רכיבי העונש יותרו בעינם.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר שהושת עליו כאמור בתאריך 29.12.2019, לא יאוחר מהשעה 10:00, בבית דין דקל, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר בטלפונים: 08-9787377, או 08-9787336. במועד זה יתבטל עיכוב הביצוע.

ניתן היום, כ"ג בחשוון התש"ף (21.11.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה